

Käsmu sadama detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine

Lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

ASJAOMASTELE ASUTUSTELE ETTEPANEKUTE
ESITAMISEKS

Töö nr 21004090

Tallinn/Tartu 2022

Krista Lahtvee

Juhtekspert (litsents nr KMH0158)

Ingrid Vinn

Projektijuht, keskkonnaspetsialist

HENDRIKSON & KO

Raekoja plats 8
51004 Tartu
tel +372 740 9800

Maakri 29
10145 Tallinn
tel +372 617 7690

Hendrikson & Ko
www.hendrikson.ee
hendrikson@hendrikson.ee

Sisukord

SISSEJUHATUS	5
1 DETAILPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD	7
2 KSH EESMÄRK JA ULATUS	8
3 KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE KIRJELDUS	9
3.1 Kavandatav tegevus	9
3.2 Alternatiivsed arengustsenaariumid	9
4 SEOSD ASJAKOHASTE ARENGU- JA PLANEERINGUDOKUMENTIDEGA	10
4.1 Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035	10
4.2 Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+	10
4.2.1 Lääne-Viru maakonnaplaneering „Lääne-Viru maakonna rannikuala“	12
4.3 Vihula valla üldplaneering	13
4.4 Koostatav Haljala valla üldplaneering	15
4.5 Haljala valla arengukava 2021-2030	15
4.6 Lahemaa rahvuspargi kaitsekorralduskava	15
4.7 Kehtestatud detailplaneeringud	17
5 EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS	18
5.1 Asustus	18
5.2 Maakasutus	18
5.3 Geoloogia ja hüdrogeoloogia	18
5.4 Pinnavesi	19
5.5 Hüdrometeoroloogilised tingimused	20
5.6 Kaitstavad loodusobjektid ja Natura 2000 võrgustiku alad	20
5.6.1 Natura 2000 võrgustik	20
5.6.2 Lahemaa rahvuspark	21
5.6.3 Kaitstavad liigid	22
5.6.4 Kaitstavad looduse üksikobjektid	22
5.7 Taimestik ja loomastik	23
5.8 Rohevõrgustik	24
5.9 Kultuurimälestised	24
5.10 Piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus	26
6 STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU	27
7 KSH KÄIGUS KASUTATAV HINDAMISMETOODIKA	29
8 DP JA KSH PROTSESSI KAASATUD OSAPOOLED	31
9 KSH EELDATAV AJAKAVA	32
10 KSH VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE KOOSTANUD EKSPERDID JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJA ANDMED	33
11 PLANEERINGU JA KSH-GA SEOTUD ISIKUTE JA ASUTUSTE ETTEPANEKUD	35

KASUTATUD KIRJANDUS.....	36
LISAD	37
Lisa 1a ja 1b. KSH väljatöötamise kavatsus koos lisadega	37
Lisa 2. Eskiislahendus seisuga 14.09.2021.....	37
Lisa 3. Joonis 5-7. Kaitsealuste liikide elupaikade jm loodusväärtuste paiknemine DP ala lähistel (Asutusesiseseks kasutamiseks lähtuvalt looduskaitseseaduse § 53 lg 1)	37

SISSEJUHATUS

Haljala Vallavolikogu algatas üldplaneeringut muutva Käsmu sadama detailplaneeringu (*edaspidi DP*) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (*edaspidi KSH*) oma 29.06.2021 otsusega nr 185. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Käsmu sadama arendamine nii maismaal kui veealal. Planeeringu eesmärgiks maismaal on sadama ning selle vahetu naabruse maakasutuse sh krundistruktuuri korrastamine ja funktsionaalsemaks muutmine, samuti ehitusõiguse kavandamine arhitektuurselt väärtusliku ja asukohta sobiva hoonestuse ja taristu rajamiseks. Veealal on eesmärgiks tormivarju pakkuvate muulide ning kaide (sildumiskohtade) rajamine kuni ca 50 erineva süvisega aluse vastuvõtmiseks.

Käsmu külas kehtib Vihula valla üldplaneering (Vihula Vallavolikogu poolt kehtestatud 13.08.2003 määrusega nr 19 ja üle vaadatud 16.04.2014), mille kohaselt Käsmu külas on sadama tarbeks reserveeritud ala Vörkneemel. Seetõttu on sadama ala planeerimine Käsmu külas teises asukohas vastuolus kehtiva üldplaneeringuga ning kavandatava tegevuse jaoks on vajalik üldplaneeringu (*edaspidi ÜP*) muutmine ning KSH läbiviimine.

Haljala Vallavolikogu suurendas DP ala oma 21.09.2021 otsusega nr 199 „Haljala Vallavolikogu 29.06.2021 otsuse nr 185 „Üldplaneeringut muutva Käsmu sadama detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ muutmine“.

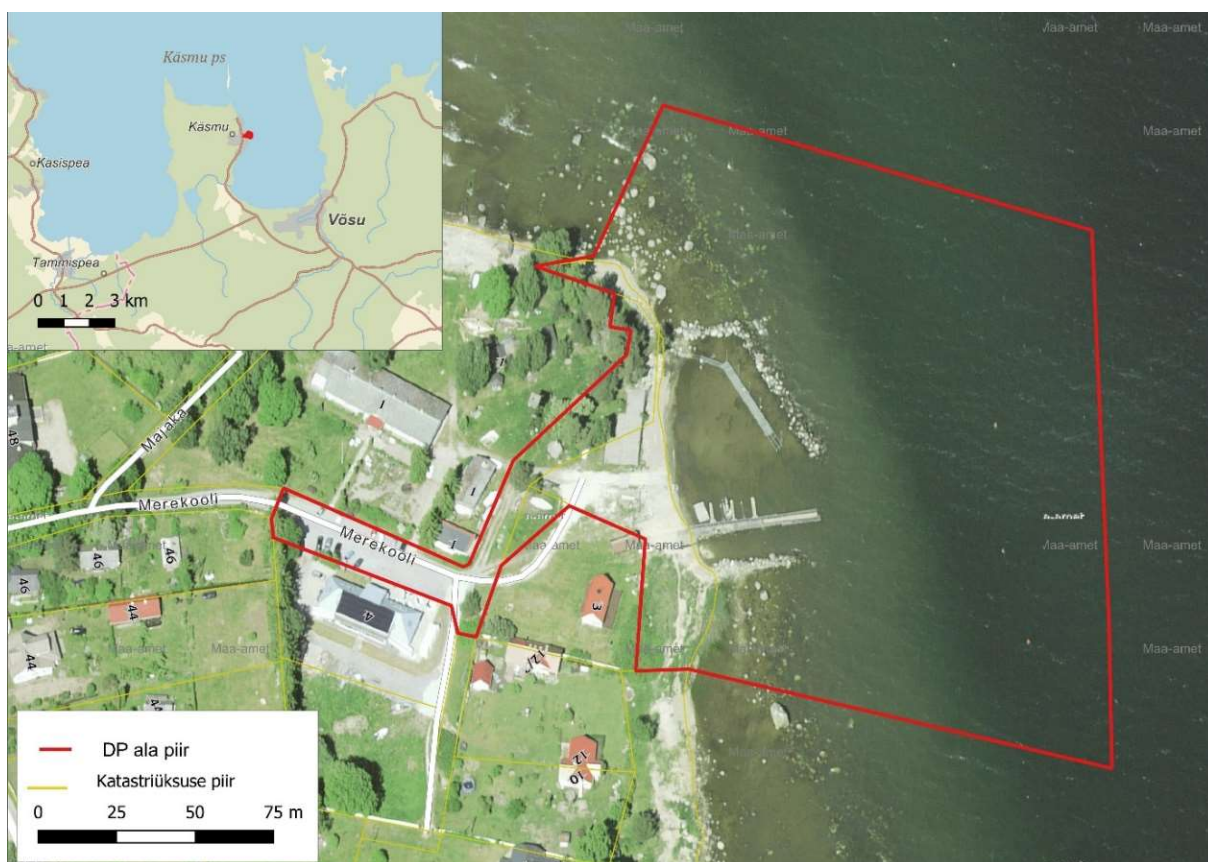
Varasemalt viidi Käsmu sadama rajamiseks läbi DP ja KSH ajaperioodil 2014-2018. Käsmu sadama DP kehtestati 20.03.2018 Haljala Vallavolikogu otsusega nr 39. DP tühistati Tartu Halduskohtu 26. märtsi 2020. a otsusega haldusasjas 3-18-787, mille Tartu Ringkonnakohus jättis omakorda 27.04.2021 otsusega muutmata.

1 DETAILPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD

Käsmu sadama DP lähteseisukohad ja DP ala on kinnitatud Haljala Vallavolikogu 21.09.2021 otsusega nr 199¹. Vajadusel on DP lähteseisukohti käesolevas dokumendis täpsustatud (eelkõige KSH-d puudutavate tingimuste osas). Kui algatamisotsuse ja käesoleva KSH väljatöötamise kavatsuse vahel esinevad erinevused, kehtivad käesolevas dokumendis esitatud tingimused ja täpsustused.

Detailplaneeringu eskiis seisuga 14.09.2021 on esitatud Lisas 1. Käsmu sadama DP hõlmab järgmist ala (Joonis 1-1):

- Käsmu küla Merekooli tn 5 (katastritunnus 19101:001:0657, pindala 2119 m²);
- osaliselt Merekooli tn 3 kinnistu (katastritunnus 92201:014:0043, 163 m² ulatuses);
- osaliselt Merekooli tänav (katastritunnus 19101:001:0151);
- eespool loetletud kinnistute lähiümbrus ja merekallas.

Joonis 1-1. Planeeringuala paiknemine Käsmu külas (*aluskaart: Maa-amet 2022*)

Vastavalt DP lähteseisukohtadele on planeeringu eesmärgid järgmised:

- ehitusõiguse määramine sadamarajatistele, sadamahoonetele, hoonetele ja taristule;
- kruntide moodustamine ja ümberkruntimine, sihtotstarbe muutmine ja määramine;
- sadamaavatooriumi ettepaneku tegemine;
- kitsenduste, servituutide ja keskkonkakaitsete ning muinsuskaitsete tingimuste määramine;
- aadresside ja juurdepääsu määramine.

¹ Haljala Vallavolikogu 21.september 2021 otsus nr 199 „Haljala Vallavolikogu 29.06.2021 otsuse nr 185 „Üldplaneeringut muutva Käsmu sadama detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ muutmise“, <https://atp.amphora.ee/haljalavv/index.aspx?itm=263787>

2 KSH EESMÄRK JA ULATUS

Tulenevalt *keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) §31¹* on KSH eesmärk:

- arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel;
- tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse;
- edendada säästvat arengut.

Vastavalt KeHJS §32 on keskkonnamõju strateegiline hindamine avalikkuse ja asjaomaste asutuste osalusel strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju tuvastamiseks, alternatiivsete võimaluste väljaselgitamiseks ning ebasoodsat mõju leevendavate meetmete leidmiseks korraldatav hindamine, mille tulemusi võetakse arvesse strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel ja mille kohta koostatakse nõuetekohane aruanne.

KeHJS §33 lg 2¹ kohaselt korraldatakse planeerimisseaduse mõistes planeeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist planeerimisseaduses sätestatud korras.

PlanS § 124 lg 7 sätestab, et kui DP koostamisel on nõutav KSH, lähtutakse DP menetlemisel ÜP menetlemisele ette nähtud nõuetest.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) §80 lg 2² toob välja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ülesanded:

Keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuses märgitakse keskkonnamõju hindamise ulatus ja eeldatav ajakava ning üldplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasneda võiv oluline keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja muu planeeringu koostamise korraldajale teadaolev asjasse puutuv teave.

PlanS § 80 lõige 3 märgib, et KSH väljatöötamise kavatsus on aluseks KSH aruande koostamisele.

Võttes arvesse kavandava tegevuse iseloomu ning ümbruskonna keskkonnatingimusi, määratletakse keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus alljärgnevalt:

- detailplaneeringu ala kui piirkond, kus kavandatava maakasutuse muutuse mõju otseselt avaldub;
- detailplaneeringu kontaktvöönd, millele planeeringuga kavandatava tegevuse mõju avaldab;
- arvestatakse ka teiste lähipiirkonnas kavandatavate arendustega ning võimalike koosmõjude avaldumisega³.

Erinevate KSH-s käsitletavate keskkonnamõjude osas on ruumiline ulatus, kus avalduv mõju võib olla oluline, erinev.

Detailsemalt on mõju hindamise eesmärki ja ulatust täpsustatud peatükkides 5 ja 6, koos eeldatavate mõjude kirjelduse ja hindamismetoodikaga.

² KSH protsessi läbiviimisel lähtutakse KSH algatamise ajal kehtinud PlanS redaktsioonist jõustumise kuupäevaga 01.05.2019.

³ Vastav analüüs on käesoleva KSH käigus võimalik selles mahus, mil määral teave teiste arenduste kohta eksisteerib ja on kättesaadav. Käesoleva KSH käigus ei saa lahendada ega suunata tegevusi, mis käesoleva DP käsitusalt väljuvad.

3 KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE KIRJELDUS

3.1 Kavandatav tegevus

Planeeritav maa-ala asub Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas Käsmu külas. DP ala paikneb Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis, ranna piiranguvööndis ja osaliselt ranna ehituskeeluvööndis. Käsmu sadama DP hõlmab järgmisi kinnistuid:

- Käsmu küla Merekooli tn 5 (katastritunnus 19101:001:0657, pindala 1874 m², sihtotstarve 100 % tootmismaa);
- osaliselt Merekooli tn 3 kinnistu (katastritunnus 92201:014:0043, 163 m² ulatuses, katastriüksuse sihtotstarve 100% riigikaitsemaa);
- osaliselt Merekooli tänav (katastritunnus 19101:001:0151, sihtotstarve 100 % transpordimaa).

Lisaks hõlmab DP ala merekallast eespool nimetatud kinnistute ümbruses ning mereala ca 2,4 ha ulatuses.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Käsmu sadama arendamine nii maismaal kui veealal. Maismaal on eesmärgiks korrastada ja muuta funktsionaalsemaks sadama ja vahetu naabruse maakasutust, sh krundistruktuuri ning kavandada ehitusõigus arhitektuurset väärtusliku sadamahoone, paadikuuri ning vajaliku taristu rajamiseks. Veealal on eesmärgiks tormivarju pakkuvate muulide rajamine ning kaide (sildumiskohtade) rajamine kuni ca 50 erineva süvisega aluste vastuvõtmiseks. Kavandatava sadama sügavus on kuni 4 meetrit. Sadama muulid rajatakse piisavalt pikad (pikim põhjapoolne muul ca 130 meetrit kaldast), et sadama vajalik sügavus saavutatakse ilma täiendava süvendamiseta.

3.2 Alternatiivsed arengustsenaariumid

Kavandatavat tegevust ja nende reaalseid alternatiive hinnatakse võrdluses 0-alternatiiviga (kavandatavat tegevust ei realiseerita). 0-alternatiiviks on sadama arendamisest loobumine.

Erinevate alternatiividena käsitletakse KSH-s järgmisi variante:

- olemasoleva olukorra jätkumine ilma arendaja soovitud tegevuseta (0-alternatiiv);
- Haljala Vallavolikogu poolt 29.06.2021 otsusega nr 185 algatatud detailplaneeringu kehtestamine ja elluviimine (alternatiiv 1).

4 SEOSD ASJAKOHASTE ARENGU- JA PLANEERINGUDOKUMENTIDEGA

4.1 Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt koostatud transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035⁴ näeb ette toimiva väikesadamavõrgustiku koos nüüdisaegsete teenustega välja arendamist. Arengukava kohaselt on uute väikesadamate arendamisel kesksel kohal ohutuse tagamine, sadamakoha loodustingimuste sobivus ning juurdepääsuteede võrgustiku rajamine. Laienev väikesadamavõrgustik suurendab ka väikelaevade ja nende juhtide arvu.

DP-ga kavandatav Käsmu sadama arendamine vastab transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035 eesmärkidele.

4.2 Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+

Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ (*edaspidi Lääne-Viru MP*) kehtestati riigihalduse ministri 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/30⁵.

Lääne-Viru MP kohaselt on üheks maakonna ruumilise arengu eesmärgiks puhkealade arendamine, mis tagab maakonna turismipotentsiaali parema kasutuse nii Eestis kui rahvusvahelises kontekstis. Parema ruumilise integreerituse toimimiseks on vajalik erinevate transpordiliikide integreerimine, sh sidusa väikesadamate võrgustiku loomine, mis loob eeldused äri- ja turismisektori arenguks ning konkurentsivõime parendamiseks nii maakonnas kui Soome lahe ruumis.

Lääne-Viru MP kohased II tasandi asustuse arenguala üldsuunad ja –tingimused, mis on kavandatava tegevuse puhul asjakohased, on järgmised:

- juurdepääsude tagamine merele, sh sadamakohtadele ja puhkeväärtustega randadele – hoida avatuna olemasolevad või vajadusel rajada täiendavaid juurdepääse;
- väikesadama arendamine rannakalurite tegevuse ning turismimajanduse toetamiseks ja sellega arvestav ruumiline planeerimine – mereühenduste loomine rannikul teiste väikesadamatega.

Lääne-Viru MP kohaselt paikneb DP ala väärtuslikul maastikul. Maakonna väärtuslikud maastikud jagunevad kahte klassi: I klassi alad – kõige väärtuslikumad, võimalikud riikliku tähtsusega alad ning II klassi alad – väärtuslikud, maakondliku tähtsusega alad. Lahemaa kuulub maakonna I klassi väärtuslike maastike hulka (Joonis 4-1). Vastavalt Lääne-Viru MP tingimustele on väärtuslike maastike kasutamise ja hooldamise eesmärgid, millega tuleb uute planeeringute koostamisel arvestada, muuhulgas järgmised:

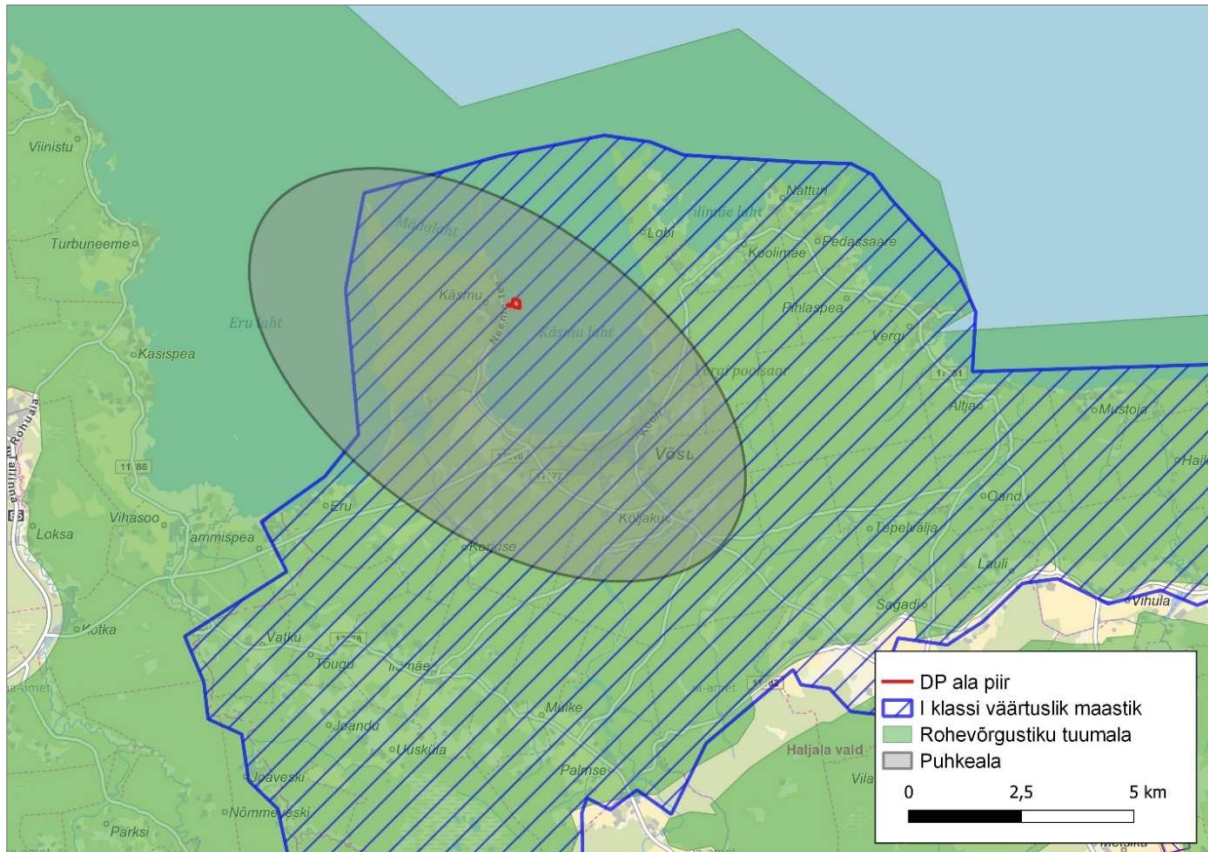
- säilitada traditsioonilisi maastikuelemente, struktuure ja maakasutust;
- sobitada uusi elemente (hooneid, rajatisi) ja maakasutust vanaga nii, et ei tekiks häirivat ebakõla ning et ei rikutaks pöördumatult neid väärtusi, mille pärast maastik väärtuslikuks valiti;
- säilitada looduslikke alasid ja maastikuelemente;
- hooldada ja korraldada intensiivselt kasutatavaid puhkealasid nii, et nende väärtus külastajate suure arvu tõttu ei kannataks.

Lisaks väärtuslikele maastikele tuleb tähelepanu pöörata ka väärtuslikele objektidele ning nende hooldusele:

⁴ <https://www.mkm.ee/transport-ja-liikuvus/transpordi-tulevik>

⁵ Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ <https://maakonnaplaneering.ee/laane-viru-maakonnaplaneering-2030->

- väärtuslike objekte (maastikuelemente) tuleb säilitada vaatamisväärtetena sh muinsus- ja looduskaitsekaitsesobjektid, arhitektuurset väärtuslikud ehitised jne;
- pärandkultuuri objektid (kiviaiad, maalinnad, varjupaigad, matusepaigad, lubjaaugud, põlised teekohad, taluasemed, kivimurrud jms) selgitatakse enne kavandatavat raadamist või maastiku väärtusi oluliselt ohustada võivat tegevust;
- võimalusel tagada objektidele juurdepääsud ja rajada peatuspaiku;
- korrastada ja hooldada teeäärset maastikku nii, et ala väärtus säiliks, avada vaateid;
- vajadusel viidastada ja tagada väärtuslike objektide informatsiooni kättesaadavus.

Joonis 4-1. Planeeringuala paiknemine Lääne-Virumaa maakonnaplaneeringu kohaselt väärtuslikul maastikul, rohevõrgustiku tuumalal ning puhkealal (aluskaart: Maa-amet 2022)

Rohelise võrgustiku määratlemise eesmärgiks on olemasoleva looduskeskkonna maksimaalne säilitamine. DP ala paikneb Lääne-Viru MP kohaselt rohevõrgustiku tuumalal (Joonis 4-1).

Maakonnaplaneering käsitleb Lääne-Virumaa rannikualal arendatavate sadamadena muuhulgas Käsmu sadamaid, mis asuvad ajalooliselt välja kujunenud sadamakohtades (Joonis 4-2). Suuruse ja perspektiivse kasutuse järgi on sadamad jaotatud kategooriatesse, millest Käsmu sadamad kuuluvad väikesadamade alla.

Lääne-Viru MP kohaselt on oluline taastada ja korrastada olemasolevad väikesadamade asukohad ja ka lautrid. Väikesadamade kasutamise eesmärk on turismivõimaluste arendamine ning võimaluste loomine kalanduseks. Väikesadamade arengusuunad on muuta sadamad aktiivselt tegutsevateks üksusteks, kus oleksid olemas võimalused mere- ja tavaturistide teenindamiseks ning kohalikele harrastuskaluritele paatide hoidmiseks ning remondiks. MP kohased väikesadamade üldised maakasutustingimused on järgmised:

- olemasolevate merele juurdepääsude ja kallasradade avatuna hoidmine ja vajadusel täiendavate juurdepääsude kavandamine ranna kallasrajale;
- mereühenduste loomine rannikul teiste väikesadamatega;

- sadamaga seotud ettevõtluse võimaluste arendamine ning selleks vajaliku maaressursi reserveerimine. Sadamate arengusuunad täpsustatakse tasuvusuuringutega. Sadamate perspektiivsest kasutusest tulenevad ruumilise arengu vajadused tuleb tagada üldplaneeringuga;
- puhke- ja virgestusala arendamine (sh turismiobjektide korrastamine ja eksponeerimine) ning supuskoha korrastamine.
- sadamategevuste juures arvestada olemasolevate ja/või seni veel leidmata veealuse kultuuripärandi olemasolu ning nendest tulenevate nõuetega. Veealused leiukohad on näiteks vee-, õhu- ja muude sõidukite vrakid, muistsed asulakohad, kalatõkked, sillad, sadamakohad, samuti mitmesugused töö- ja tarberiistad, savinõud, ehted, relvad jm.

4.2.1 Lääne-Viru maakonnaplaneering „Lääne-Viru maakonna rannikuala“

Eraldi piirkonnana käsitletakse Lääne-Viru MP-s Lääne-Viru maakonna rannikuala. Lääne-Viru maakonnaplaneering „Lääne-Viru maakonna rannikuala“ (rannikuala MP)⁶, mis kehtestati maavanema 14.12.2011 korraldusega nr 258, jäi kehtima Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ lisana. Rannikuala MP kohaselt on Käsmu rannikualade planeeringus määratud kompaktse asustuse arengualaks A2 - II tasandi asustuse arengualad (Joonis 4-2).

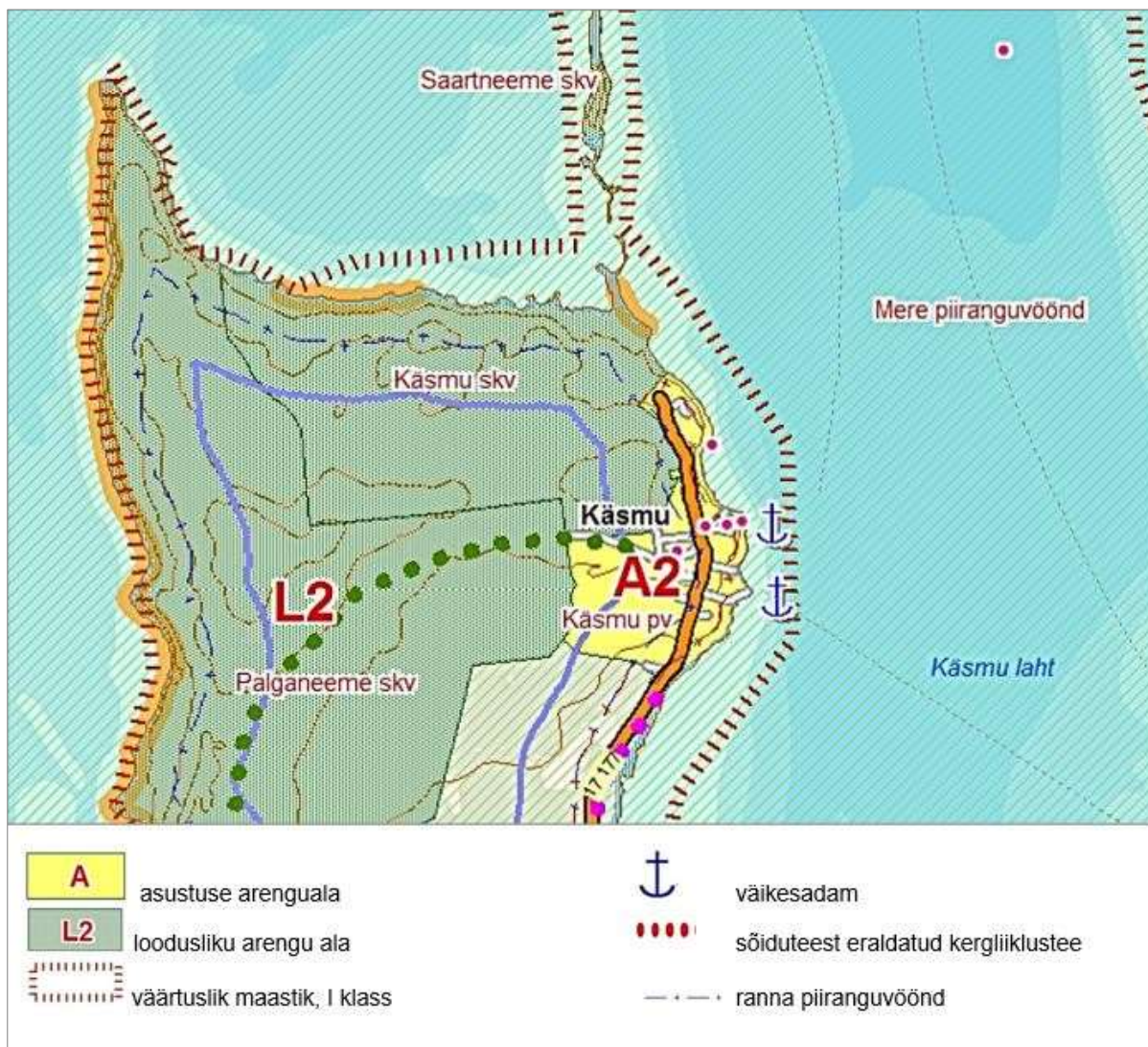
Rannikuala MP-s määratleti põhjalikumalt puhke- ja virgestusala. Rannikuala oluline puhkepotentsiaal peitub loodusturismi ja keskkonnateadlikkuse kujundamisel põhinevatel puhketegevuste laiendamisel. Oluline on mereliste ja mererannaga seotud puhketegevuste edendamine ning sellega seotud teenuste parendamine. Rannikuala MP määratleb lisaks puhkealade ka puhkekeskused erinevate klasside kaupa. Käsmu kuulub II astme puhkekeskuste hulka, mille ruumilise arengu suunad näevad muuhulgas ette väikesadamate arendamist.

Vastavalt Lääne-Viru MP-le on ruumilise arengu üldsuunad ja kasutustingimused puhke- ja virgestusaladel, mis on kavandatava tegevuse puhul asjakohased, järgmised:

- mereliste ja mererannaga seotud puhketegevuste edendamine ning sellega seotud miljööväärtslike elamuste ja teenuste pakkumine;
- puhketegevustega seotud ettevõtluse arendamine (soodustada kohalikel ettevõtjatel põhinevat koostöövõrgustiku tekkimist);
- puhkealade varustamine toimiva infrastruktuuriga – piisav ühistranspordiühendus, parkimisvõimalused ning piirkondlik rattateede võrgustik;
- puhkeala avaliku kasutuse tagamine, eelkõige avalikele veekogudele juurdepääsude tagamine;
- täiendava taristu kavandamine, et tagada puhkeala toimimine. Kui ala on intensiivses kasutuses ning seetõttu on ohustatud ala väärtuste (nt loodusväärtuste) säilimine, tuleb üldplaneeringuga seada vajaliku taristu väljaehitamise nõue, muuhulgas ka juurdepääsude ja piisavas mahus parkimiskohtade osas;
- aladele annab lisaväärtuse ühistranspordiliikide kasutamise võimaluste mitmekesisus sh ühendamine raudteevõrgustikuga, väikesadamate võrgustikuga jne.

Avaliku juurdepääsu tagamiseks kallasrajale tuleb juurdepääsude vajadusega arvestada kavandatavate alade detailplaneeringute koostamisel. Avalikult rannas liikumise maa on vähemalt 10 m laiune kallasrada rannajoonest, kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast. Mereäärsetel maaüksustel tagatakse kõrgveeseisu puhul vähemalt 2 m laiune jalakäijate läbipääs piki mereranda või kokkuleppel naabritega sellele lähimat teed pidi. Kui juurdepääs kallasrajale või muu huviväärse avaliku objektini on piiratud mootorsõidukiga liiklemiseks, tuleb infotahvilil selgitada jalgsi edasimineku võimalusi ja kallasraja või huviväärsuse kaugust.

⁶ Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ lisa 12. „Lääne-Viru maakonna rannikuala“

Joonis 4-2. Väljavõte Lääne-Viru maakonna rannikuala maakonnaplaneeringu põhijoonisest

DP-ga kavandatav Käsmu sadama arendamine ei ole vastuolus Lääne-Viru MP-ga ega rannikuala MP-ga, kuna MP näeb ette Käsmu kahe väikesadama rajamist (*sadamaseaduse* § 2 p 17 kohaselt on väikesadam sadam või sadama osa, kus osutatakse sadamateenuseid 24-meetrise ja väiksema kogupikkusega veesõidukitele).

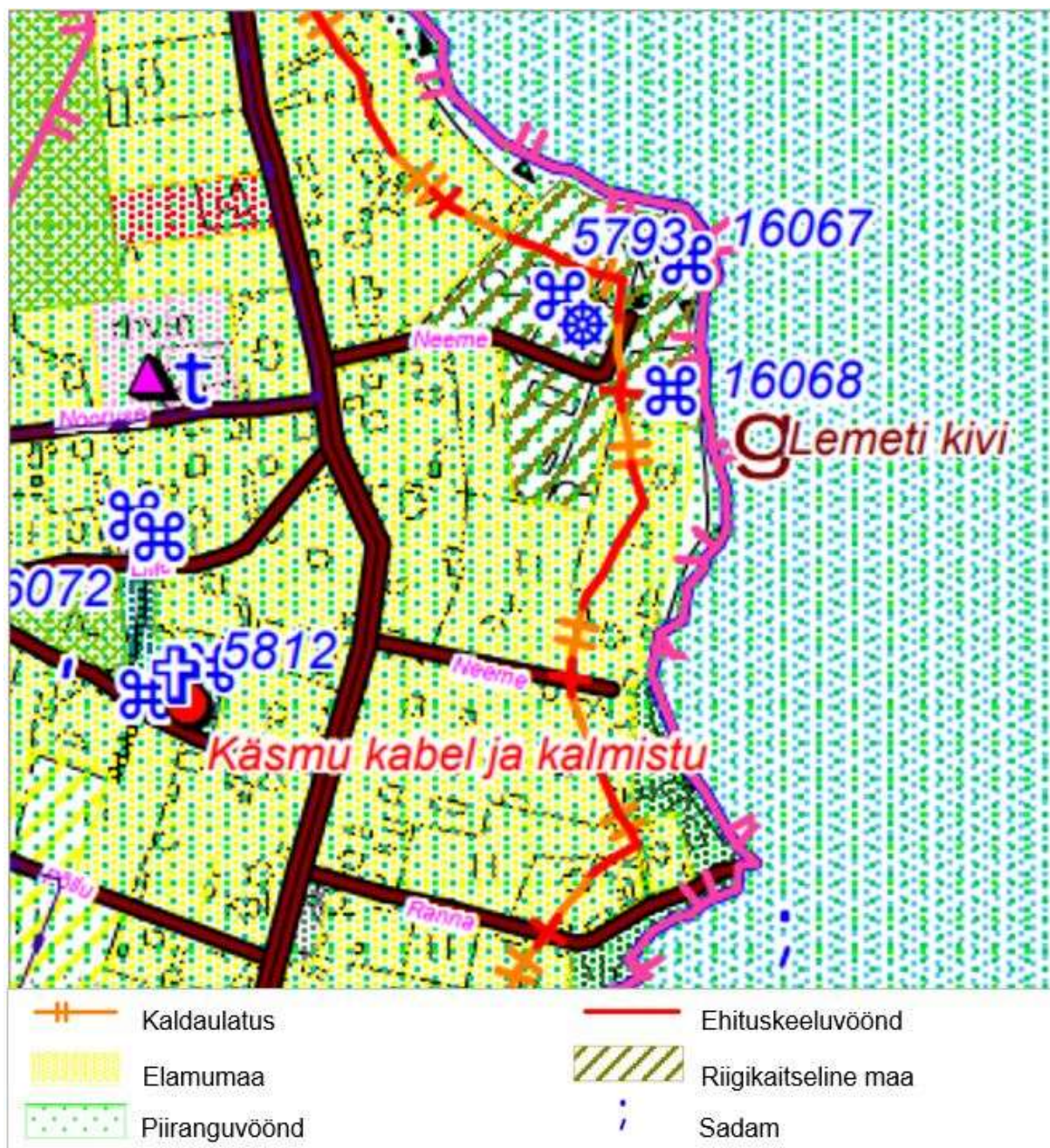
4.3 Vihula valla üldplaneering

Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 141 lõikele 44 kehtivad haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldplaneeringu kehtestamiseni ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste üldplaneeringud nendel territooriumidel, kus need enne ühinemist kehtestati. Seega kehtib kavandatava tegevuse alal, kuni Haljala valla üldplaneeringu koostamiseni, Vihula valla üldplaneering⁷ (edaspidi Vihula ÜP).

Vihula ÜP-s on välja toodud, et vald peab oluliseks sadamate ja ajalooliste laatrikohtade taastamist. Olemasolevad sadamamuulid ja soodsad looduslikud tingimused olemasolevate sadamate rekonstrueerimiseks loovad eeldused meretranspordi arendamiseks. Oluline on taastada vanad ajaloolised sadamakohad ja planeeritavad veeteed kaasaegselt märgistada. Vihula ÜP kohaselt on

⁷Kehtestatud Vihula Vallavolikogu 13.08.2003 määrusega nr 19, <https://www.haljala.ee/vihula-valla-uldplaneering>

tähtis, et sadamate ja laurite juurde viivad heakorrastatud teed, samuti tuleb rajada piisava mahutavusega parklad. Oluline on avada vaateid teelt merele.

Joonis 4-3. Väljavõte Vihula ÜP Käsmu kaardist

Vihula ÜP määratleb väärtusliku maastikuna muuhulgas ka Käsmu rannaküla, kivikülvi ja rändrahnud, meremuuseumi, kalmistu. Nendel aladel tuleb tähelepanu pöörata, et säiliks piirkondade omapära, nende looduslike motiivide ja kultuuriliste vormide väljakujunenud suhe. Vajadusel tuleb kavandada vaadete avamist ja nende hoidmist avatuna. Vältida tuleb kõiki omaduselt või väljanägemiselt piirkonnale võõraid elemente.

Vihula ÜP näeb ette, et Käsmu küla on detailplaneeringu kohustusega tiheasustusala. Sadama rajamisel tuleb koostada detailplaneering koos keskkonnamõjude hindamisega. Vihula ÜP kohaselt on looduskaitseaduse §-st 38 tulenevat mereranna ehituskeeluvööndit vähendatud 50-le meetrile. Vihula ÜP-s on käesoleva DP ala reserveeritud riigikaitsealise maana. Vihula ÜP-s on Käsmu sadama asukohana märgitud Vörkneeme piirkond.

Koostatav DP teeb ettepaneku näha ette väikesadama rajamine Käsmu Merekooli tn 5 ja Merekooli tn 5a piirkonda.

Kavandatava tegevuse jaoks on vajalik ÜP muutmine.

4.4 Koostatav Haljala valla üldplaneering

Koostatav Haljala valla üldplaneering algatati Haljala Vallavolikogu 19.12.2017 otsusega nr 24. Käesoleva VTK koostamise ajaks on valminud Haljala valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu⁸.

Koostatav Haljala valla üldplaneering näeb ette Käsmu Merekooli tänava lõpus paiknevate sildumisrajatiste piirkonna arendamise väikesadamamaks, mille täpne ruumiline lahendus pannakse paika Haljala Vallavolikogu 29.06.2021 otsusega nr 185 algatatud koostatava detailplaneeringuga.

4.5 Haljala valla arengukava 2021-2030

Haljala valla arengukava 2021-2030⁹ näeb ühe strateegilise eesmärgina ette, et piirkonnas on aastaks 2030 arenenud ja mitmekesiseid teenuseid pakkuvad väikesadamad. Eesmärgi saavutamiseks elluviidavate tegevuste hulgas on loetletud projektide (s.h. rahvusvaheliste) algatamist ja/või projektides osalemist väikesadamate (Käsmu, Võsu, Vainupea, Karepa, Vergi, Eisma) arendamiseks ja rahvusvahelistesse kettidesse-organisatsioonidesse lülitamiseks, samuti mereturismi edendamiseks meremarsruudi loomist erinevate lähedalasuvate sadamate, laurite ja randumiskohtade vahel ja vastava kaardi koostamist.

Haljala valla arengukava 2021-2030 toetab väikesadama kavandmist.

4.6 Lahemaa rahvuspargi kaitsekorralduskava

Lahemaa RP kaitsekorralduskava 2016–2025¹⁰ eesmärk on rahvuspargi kaitse korraldamine. Kaitsekorralduskavas on analüüsitud Lahemaa rahvuspargi kaitse-eesmärke ja neid mõjutavaid tegureid ning määratud meetmed ja tegevusplaan negatiivsete mõjurite leevendamiseks ja kaitsekorralduslike eesmärkide saavutamiseks.

Lahemaa RP kaitsekorralduskava (edaspidi ka *kava*) kirjeldab osaliselt mahajäetud ja sisuliselt teenusteta väikseid sadamaid, mis võiksid sobivates oludes olla randumispaigaks. Seal käsitletakse ka kõnealusesse töösse hõlmatud Käsmu Majakamäe randumiskohta. Randumiskohas on kava kohaselt 16 sildumiskohta, millele lisanduvad ajutised sildumiskohad lõuna- ja põhjasillal ning väiksematel kaluripaadidel on võimalik oma paadid ka rannale kinnitada.

Kavas on rõhutatud, et sadamad ja randumiskohad on pika merepiiriga rahvuspargis olulised juurdepääsu tagamiseks. Külastuseesmärgil intensiivsemalt kasutatavad sadamad ja randumiskohad (sh Käsmu) tuleb kava järgi varustada asjakohase teabega rahvuspargi kohta (infotahvlid, kaart vm).

Lahemaa piiranguvööndi alal rakendub kultuuripärandi kaitsereežiim, kuna piirkond kätkeb endas nii ajaloolis-kultuurilisi kui looduslikke väärtusi, mille säilitamine on oluline. Kaitsekorralduskava kohaselt on traditsioonilise looduskasutuse säilitamise eesmärkidel vajalikud tegevused, mis kaitsevad mh traditsioonilist kalapüüki.

⁸ Koostatava Haljala valla üldplaneeringu materjalid on leitavad <https://www.haljala.ee/uldplaneeringu-koostamine>

⁹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/427102020015>

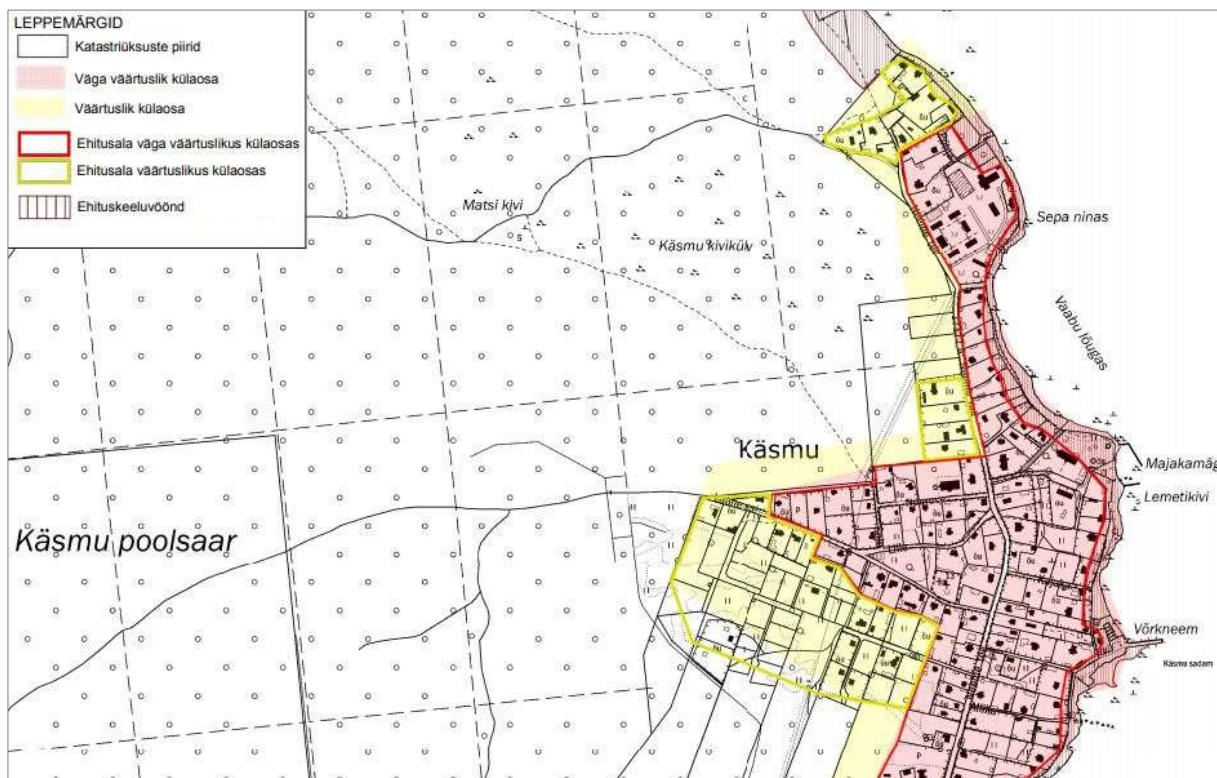
¹⁰ Kinnitatud 29. aprillil 2016. a Keskkonnaameti peadirektori käskkirjaga nr 1-4.2/15/23, <https://infoleht.keskkonnainfo.ee/GetFile.aspx?fail=-1588211158>

Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava kohaselt on traditsioonilise asustusstruktuuri säilitamiseks oluline säilitada pärandkultuurmaastikud koos maa-ala, loodusobjektide, teedevõrgu ja kruntide (kinnistute) struktuuriga, mis moodustab kultuuriväärtusliku terviku. Asustuse tihendamine ja laiendamine peab olema kooskõlas säilinud ajaloolise struktuuriga.

Rahvusparkis on külastruktuuri tüüpidest lähtudes ja tuginedes küla väärtuste analüüsile külades tzoneeritud nelja liiki ehitusalasid ja määratletud nende väärtustele vastavad kaitsemeetmed:

- väga väärtuslik külaosa – külaosa, mis on säilitanud algupärasele lähedase struktuuri ja/või omab kõrge väärtusega miljööd;
- väärtuslik külaosa – külaosa, kus algupärane struktuur on muutunud, kuid põhijoontes siiski loetav ning miljööväärtuslikud alad erinevatest ajalooperioodidest;
- uus külaosa – külaosa, kus algupärane struktuur on loetamatu või ei ole seda olnudki;
- tootmisala – tootmisettevõtted (laudad, kalakasvatus, saekaatriid jms).

DP ala jääb väga väärtusliku külaosana klassifitseeritud alale (Joonis 4-4). Seal kehtivad kasutustingimused, mis on määratud kaitsekorralduskava lisa 7 (Asustusstruktuur ja arhitektuur, kirjeldused ja üldised ehitussoovitused külade kaupa). DP ala kontekstis on olulised tingimused, mis seavad piiranguid alale kavandatud ehitiste parameetritele jms.

Joonis 4-4 Ülevaade Käsmu küla Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskavas seatud ehitusaladest ja nende väärtusklassidest¹¹

¹¹ Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava 2016-2025 [lisa 7. Asustusstruktuur ja arhitektuur, kirjeldused ja ehitustingimused külade kaupa](#)

4.7 Kehtestatud detailplaneeringud

Kavandatava tegevusala läheduses on kehtestatud järgmised detailplaneeringud:

- Käsmu külas Ranna tee 25 detailplaneering (kehtestatud Vihula Vallavolikogu poolt 14. aprill 2016 otsusega nr 118). Detailplaneeringu eesmärgiks oli uue ehituskrundi moodustamine, sellele ehitusõiguse seadmine ja olemasoleva ehitatud ala ehitusõiguse täpsustamine. Käesolevaks ajaks on detailplaneering ellu viidud.
- Käsmu Neeme tee 23b detailplaneering (kehtestatud Haljala Vallavalitsuse poolt 3. aprill 2019 otsusega nr 177). Detailplaneeringu eesmärkideks oli kruntide liitmine üheks elamumaa sihtotstarbega krundiks, kruntide hoonestusala ja ehitusõiguse määramine kahele elamule, kitsenduste ja vajadusel servituutide määramine ning juurdepääsude, liikluskorralduse ja tehnovõrkude ning -rajatiste määramine. Käesolevaks ajaks pole detailplaneeringu lahendus täielikult realiseerunud, kuna Neeme tee 23 ja Neeme tee 23b krundid on liitmata.

5 EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

5.1 Asustus

Käsmu nime, ka Kesamo või Kasperwiek, mainitakse esmakordselt ürikutes 1453. aastal. Käsmu oli algselt suvine kalastamiskoht. Püsiasiustus tekkis 16. sajandil. 19. saj lõpuks kujunes Käsmust Viru ranna tähtsaim meresõiduküla, kus ehitati kaugsõidupurjekaid, oli talvesadam, tegutses merekool jne. Täna on Käsmu Haljala valla ainus kasvava elanike arvuga küla (2018. a 163 elanikku). Suvi kasvab elanikkond kordades.

Rannikualadele iseloomulikuna on Käsmu ridaküla, kus asustus on tihedalt koondunud asulat läbiva peatänav (vana külatee) – Neeme tee äärde ning tee ja mere vahele. Vanade taluõuede kohal on hoonestus tihenend. Asustuse struktuur on kujunenud tihedamaks ja asula on kujunenud väikelinna ilmega tänavküllaks.

Käsmu küla on ajalooline nõ kaptenite küla ning ka täna elujõuline ja atraktiivne asustusüksus. Planeeringuga kavandatakse alale tänapäevaseid sadamateenuseid pakkuvat ning ümbruskonda sobivat väikesadamat.

5.2 Maakasutus

Planeeritav maa-ala hõlmab Käsmu küla kinnistuid Merekooli tn 5, Merekooli tn 5a ning osaliselt Merekooli tänavat, lähiümbrust ja merekallast.

Planeeringualal asuvad olemasolevad teed, mis tagavad juurdepääsud kinnistutele/objektidele.

Käsmu külas asuv Käsmu sadam on oma olemuselt olemasolev madala süvisega väikesadam, kuhu on rajatud muulid ja nende vahel merepõhja süvistatud torudele paigaldatud kaid.

Sadam ei ole registreeritud sadamaregistris¹². Sadama ehitiste rajamise kohta puudub asjakohane informatsioon (ehitusprojekt, ehitusluba, jne) ning korrektset tuvastatav omanik.

Sadama-ala kavandamisel on aluseks Lääne-Viru MP kohased väikesadamate maakasutustingimused.

5.3 Geoloogia ja hüdrogeoloogia

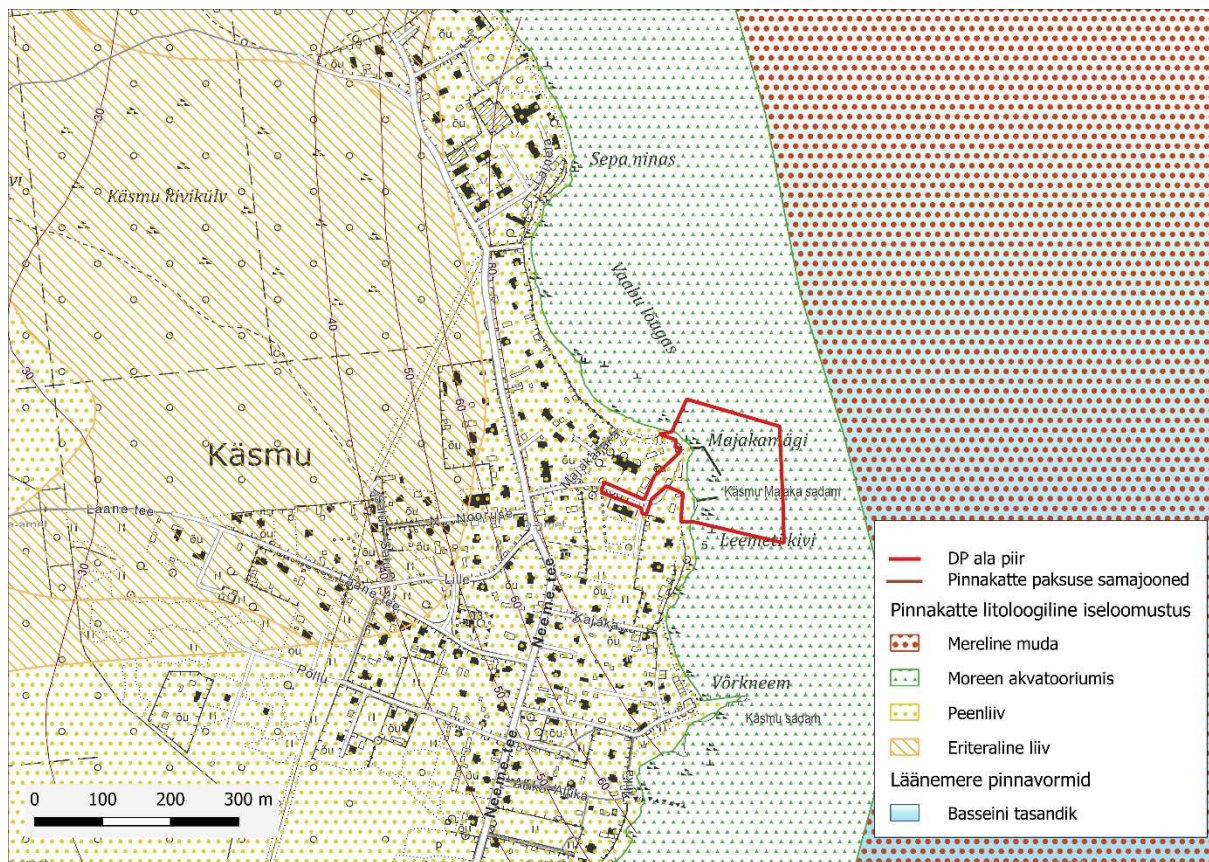
DP ala piirkonnas moodustavad Käsmu poolsaare pinnakatte Kvaternaari ajastu (pärast-jääaegsed) Limneamere setted. Planeeringuala piirkonnas moodustavad sette peamiselt peenliivast valdava terasuurega 0,063...0,5 mm, milles võib peenemat ja/või jämedamat fraktsiooni leiduda <50 % sette mahust. Kavandatava sadama mereosas leidub Maa-ameti kaardirakenduse järgi moreeni - sorteerimata glatsiogeenne purdsetet, mis võib sisaldada osakesi savifraktsioonist kuni rahnudeni. Aluspõhja moodustavad Ediacara ladestu setendid - peene- ja keskmiseteraline liivakivi ja aleuroliit ning savi.

Käsmu lahe suudmes on veesügavus 27 m ja keskosas 14..15 m. Sügavamas mereosas on põhjas valdavaks savi, ranna lähedal liiv. Lahte ääristab enamasti liivane, kivirohke rannamadal.

Käsmu poolsaare idakallas on osaliselt mattunud oru piirkond, kus pinnakatte paksus on kuni 80 m. Maapinnalt esimene põhjavee kiht – kvaternaari veekompleksi glatsiofluviaalsete setete veekiht - on

¹² Sadamaregister. (<http://www.sadamaregister.ee/SadamaRegister/>)

selles piirkonnas nõrgalt kaitstud. Glatsiofluviaalsete setete veekihti tarbitakse Käsmu küla puurkaevudega.

Joonis 5-1. DP ala pinnakatte kaart (Aluskaart: Maa-ameti geoloogia kaardirakendus 2022)

5.4 Pinnavesi

Kavandatav tegevuse mere-ala paikneb alal, mis on üks osa Eru-Käsmu rannikuveekogumist. Eru-Käsmu veekogumi suuremad lahed on Eru ja Käsmu laht. Käsmu lahe puhul on tegemist hüdroloogiliselt aktiivse piirkonnaga, kus tugevad tormid võivad setteid suurel hulgal ümber paigutades merepõhja struktuuri muuta. Inimtegevus ning magevee sissevool Eru-Käsmu piirkonnas omavad vähest mõju veekvaliteedi muutustele.

Eru-Käsmu lahe ökoloogiline seisund hinnati TÜ Eesti Mereinstituudi poolt läbiviidud ülevaateseire põhjal 2016. a kesiseks, kesise seisundiklassi määras kvaliteedielemendi fütoplankton hinnang. Põhjataimestiku kvaliteedielement andis seisundiklassiks „väga hea“, põhjaloomastiku seisund hinnati kesiseks, vees sisalduvate toitainete põhjal oli seisundiklass „väga hea“, vee läbipaistvuse põhjal „hea“.

TÜ Eesti Mereinstituudi koostatud aruandes¹³ tuuakse välja, et Eru-Käsmu veekogumisse ei suubu maismaalt ühtegi suuremat reostusallikat ning lahe keskkonnaseisundit ei saa seostada otseselt maismaalt tuleva toitainete koormusega. Kesise seisundi ühe põhjustaja – sinivetikaõitsengute potentsiaalne tekkekoht on avamerel, lahe piirkonda kanduvad sinivetikakogumid süvavee kergete tulemusena.

DP lahenduse kohaselt ei kavandata väikesadama rajamiseks süvendamist ning seega puudub ka kaadamise vajadus. Kuna veealal on eesmärgiks tormivarju pakkuvate muulide rajamine ning kaide

¹³ „Rannikumere ülevaateseire 2016. Aruanne“. Koostanud TÜ Eesti Mereinstituut, Tallinn 2017.
<https://kese.envir.ee/kese/listProgramAndPublicReport.action>

(sildumiskohtade) rajamine kuni ca 50 erineva süvisega aluse vastuvõtmiseks, siis kaasneb kavandatava tegevusega tahkete ainete veekogusse paigutamine.

5.5 Hüdrometeoroloogilised tingimused

Hüdrometeoroloogilised tingimused on sadamate kavandamisel, kasutamisel ja keskkonnamõju hindamisel olulised, sest need mõjutavad nii setete liikumist (mis näiteks tingib vajaduse süvendamise järele või mõjutab randade arengut) kui ka laevade navigatsioonilisi võimalusi.

Lainetuse peamiseks tekitajaks on tuul. Soome lahe puhul on rannikule jõudev laine reeglina kujunenud Soome lahe keskosas. Käsmu küla on väga hästi kaitstud just enamasti puhuvate edela tuulte eest (kogu lõuna-lääs sektor) ja nende tuulte poolt genereeritavate lainete eest. Käsmu laht on avatud põhjakaare tuultele. Sektorist loe – kirre (ida) puhuvate tuulte poolt tekitatavad lained jõuavad ka Käsmu sadamakohta ning kõige ohtlikumaks ongi kirdetuuled ja nende tekitatavad lained.

Hoovuste genereerijaks on tuul, lainetus ja vee liikumist suunav rannajoone kuju ning põhjareljeef. Käsmu lahes ei ole selgelt väljakujunenud püsivaid märkimisväärse tugevusega hoovuseid. Vee liikumine, mida võib nimetada mööndustega hoovusteks, genereeritakse parasjagu puhuvate tuulte (mille kiirus peab olema vähemalt üle 5 m/s) poolt ja nende olek muutub seoses ilmaolude muutumisega.

Käsmu sadama arendamise kavandamiseks teostati 2016. aastal Corson OÜ poolt töö „Käsmu sadama lainetuse matemaatiline modelleerimine“. Töö tulemusena leiti, et sadamat kaitsva lainemurdja ees on lainekõrgus modelleeritud tuulte korral maksimaalne põhjast puhuva tuulega: oluline lainekõrgus on modelleerimistulemuste alusel 0,6 m. Lisaks terminile *oluline lainekõrgus* on vajalik arvestada sellega, et osad lained on nn olulisest lainekõrgusest suuremad. Nn üksiklaine on orienteeruvalt kuni 1,7 korda kõrgem kui oluline lainekõrgus. Modelleerimise põhjal saadi sadama rajamise korral vahetult lainemurdja ees suure üksiklaine kõrguseks 1,02 meetrit. Akvatooriumi sissesõidu juures on lainekõrgus modelleeritud tuulte korral maksimaalne kirde tuulega: oluline lainekõrgus 0,45 m, üksiklaine 0,77 m. Sadamamuulidest juba mõnisada meetrit eemal sügavamas meres ja ilma muulide mõjuta modelleeriti oluliseks lainekõrguseks 1,88 meetrit ning üksiklaine kõrguseks 3,2 meetrit.

5.6 Kaitstavad loodusobjektid ja Natura 2000 võrgustiku alad

5.6.1 Natura 2000 võrgustik

DP ala jääb Natura 2000 võrgustikku kuuluvale Lahemaa loodus- ja linnualale (EE0010173). Planeeringualal kavandatud tegevuste mõju Natura 2000 võrgustikule on hinnatud 2017. aastal heaks kiidetud Käsmu sadama detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandes¹⁴. Toona jõuti Natura hindamise tulemusel järeldusele, et kõik Natura 2000 võrgustiku kaitse-eesmärgid säilivad kavandatud tegevuste elluviimisel nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt samaväärsetena ning ebasoodsat mõju ala kaitse-eesmärkidele ja terviklikkusele ei kaasne.

Võrreldes toona hindamise aluseks olnud olukorraga ei ole Lahemaa rahvusparki kaitsekord ega kaitsekorraldus muutunud. Samuti ei ole vahepealsel perioodil Keskkonnaregistri andmed Käsmu sadama ja DP ala lähistel täienenud. Kuigi planeeringuala on maismaa osas mõnevõrra vähenenud, on kavandatud tegevused ja nende asukohad Lahemaa linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkide suhtes jäänud samaks. Sellest lähtuvalt on 2017. aastal heaks kiidetud KSH-s tehtud Natura hindamise järeldused aktuaalsed ja sisulist hindamist ei ole vaja uuesti läbi viia¹⁵.

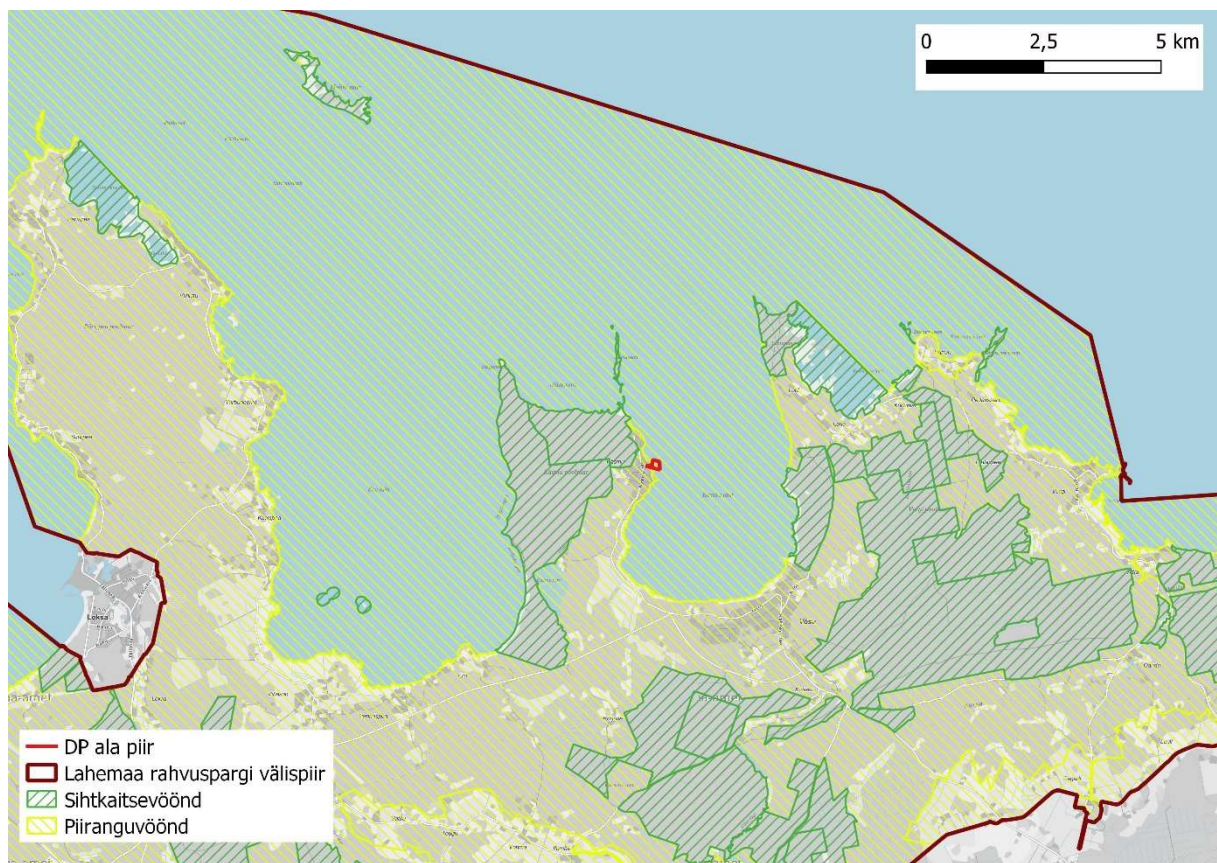
¹⁴ Keskkonnaameti 27.06.2017 kiri nr 6-5/17/2963-15

¹⁵ Keskkonnaameti 07.03.2022 kiri nr 6-5/22/2696-2

5.6.2 Lahemaa rahvuspark

Kehtiv Lahemaa rahvusparki (edaspidi ka *Lahemaa RP*) kaitse-eeskiri võeti vastu 2015. aastal¹⁶. Rahvusparki kaitse-eesmärk on kaitsta Põhja-Eestile iseloomulikke loodust ja kultuuripärandit, sealhulgas maastikuilmet, pinnavorme, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, loodus- ja pärandkultuurimaastikke, maastiku üksikelemente, põllumajanduslikku maakasutust ja traditsioonilist rannakalandust, tasakaalustatud keskkonnakasutust, piirkonnale iseloomulikke asustusstruktuuri, taluarhitektuuri ning rahvakultuuri, tagades nende säilimise, taastamise, uurimise ja tutvustamise. Samuti kaitstakse seal 49 elupaigatüüpi, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (edaspidi *loodusdirektiiv*) nimetab I lisas, 34 linnuliiki, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (edaspidi *linnudirektiiv*) nimetab I lisas, 21 linnuliiki, mida linnudirektiiv nimetab II ja III lisas, 13 loomaliiki, mida loodusdirektiiv nimetab II lisas ning veel 13 siseriiklikult kaitstavat liiki.

DP maismaa osa asub Lahemaa RP Lahemaa piiranguvööndis ja merele ulatuv planeeringuala osa asub Mere piiranguvööndis (Joonis 5-22). Rahvusparki kaitse-eeskirja kohaselt on Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk pärandkultuurimaastiku, sealhulgas pärandmaastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Mere piiranguvööndi kaitse-eesmärk on mere ökosüsteemi, loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade ning lindude pesitsemis- ja koondumispaiade kaitse.

Joonis 5-2. Lahemaa RP tsoneering DP alal ja selle ümbruses (Allikas: Keskkonnaregister, 2022; aluskaart: Maa-amet, 2022)

¹⁶ Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri“
<https://www.riigiteataja.ee/akt/126022015033>

Lahemaa RP kaitse-eeskirja järgi on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud ehitiste püstitamine Lahemaa piiranguvööndis ning sadamarajatise, lautri, paadisilla ja veeliiklusrajatise püstitamine Mere piiranguvööndis. Sealjuures on kaitseala valitsejal õigus seada tingimusi ehitiste paiknemise, välisviimistluse, arhitektuurilahenduse, mahu, mõõtmete ja katusekalde kohta.

5.6.3 Kaitstavad liigid

DP lähistel on registreeritud nelja kaitsealuse liigi (kuuluvad kõik II kaitsekategooriasse) esinemine. Nende elupaikade paiknemist DP ala suhtes on kujutatud Lisas 1 oleval joonisel.

DP ala paikneb kahe II kaitsekategooriasse kuuluva nahkhiireliigi (**suurvidevlane** (*Nyctalus noctula*) (KLO9115817) ja **põhja-nahkhiir** (*Eptesicus nilssonii*) (KLO9115656)) ühise elupaiga (77 ha) servas. See on Keskkonnaregistrisse kantud 2012. aastal, hilisemaid vaatlusi pole elupaigas registreeritud. Need liigid pole seatud Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgiks, kuid neid on käsitletud ala kaitsekorralduskavas. Kava kohaselt võib rahvusparkis elavate käsitiivaliste seisundit pidada heaks, kuna seal on piisavalt elu- ja toitumispaiaks sobivaid kohti. Kavas on seatud eesmärk (nii lühi- kui ka pikaajaline), et rahvusparkis elutsevate käsitiivaliste elupaigad ja talvitumiskohad on säilinud soodsas seisundis. Rahvusparkis elutsevatele nahkhiirtele on kava kohaselt peamiseks ohuks talvitumiskohtade ja suviste pesituspaikade hävimine.

Planeeringuala mere osale ulatub II kaitsekategooriasse kuuluva linnuliigi **kirjuhaha** (*Polysticta stelleri*) talvitusala (KLO9121477). Keskkonnaregistris on selle kohta esmakanne 1996. aastast. Viimati vaadeldi ala 2015. aastal ja siis registreeriti seal kaks talvituvat lindu. Kirjuhahk ei ole Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärk, teda pole käsitletud ka ala kaitsekorralduskavas.

Lisaks eeltoodule asub DP ala suhtelises läheduses (vähemalt 88 m kaugusel DP ala välispiirist) II kaitsekategooriasse kuuluva taimeliigi **siberi piimikas** (*Lactuca sibirica*) kasvukoht (KLO9318547). Selle esmakanne keskkonnaregistrisse on 2009. aastast. Viimati vaadeldi kasvukohta 2013. aastal ja siis loendati seal 45 isendit. Liik on ka Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärk.

Lahemaa RP kava kohaselt koosneb siberi piimika Käsmu kasvukoht mitmest osapopulatsioonist ning on ulatuslik ja heas seisus. Liiki esineb laiguti umbes 1,75 km pikkusel rannalõigul, kus kasvab kivistel-liivastel randadel ja hõredas roostikus. Kasvukoht hooldus ei vaja. Kavas on eesmärk (nii lühi- kui ka pikaajaline) säilitada liigi senine seisund. Siberi piimikale on peamiseks ohuteguriks looduslikud rannikuprotsessid – tormide ja jääga kaasnevad muudatused rannajoones, mida ei saa mõjutada. Lisaks on Käsmu kasvukohas ohuks ka külustus (noppimine, tallamine, lõkketegemine jne). potentsiaalse ohutegurina on nimetatud ka lautrite, sadamate, paadikuuride ehitamist, ujumiskohtade rajamist liigi kasvukohta.

5.6.4 Kaitstavad looduse üksikobjektid

Vahetult DP välispiiri taga (ca 4 m kaugusel) paikneb kaitstav looduse üksikobjekt Lemeti kivi (KLO4000534), mille ümber kehtib 50 m raadiuses piiranguvööndi kaitsekord (Joonis 5-3). Piiranguvööndisse arvatud tsoon ulatub ka planeeringualale. Lahemaa RP kava kohaselt on nii lühi- kui ka pikaajaline kaitse-eesmärk säilitada rahvusparkis asuvad rändrahnud, sh Lemeti kivi soodsas seisundis. Rändrahn puudutava ohutegurina on toodud puuduvad või asendamist vajavad tähised.

Joonis 5-3. DP ala paiknemine kaitstava looduse üksikobjekti Lemeti kivi suhtes (Allikas: Keskkonnaregister, 2022; aluskaart: Maa-amet, 2022).

5.7 Taimestik ja loomastik

Kavandatav Käsmu sadama maa-ala asub Käsmu külas, mis on oma olemuselt tiheasustusala. Tegemist on hooajati suhteliselt intensiivses inimkasutuses oleva piirkonnaga. Suur osa territooriumist jääb elamukruntide alla, kus maismaataimestikku mõjutab tugevasti inimtegevus. DP maismaaosa kirde- ja edelaosas paikneb suuremate gruppidega kõrghaljastust. Muijal esineb üksikuid puid, muuseumihoone lõunapoolsel küljel on viljapuuaiad. Kõrghaljastuses domineerivad peamiselt männid, kuused ja kased.

Käsmu lahe piirkonnas teostatavate iga-aastaste talviste veelinnuloenduste¹⁷ käigus on registreeritud kõige arvukamalt sinikael-part (Anas platyrhynchos), laululuiki (Cygnus cygnus), külmnökk-luiki (Cygnus olor) ning aule (Clangula hyemalis). Samuti registreeriti selliste lindude vaatlused, nagu jääkoskel (Mergus merganser), sõtkas (Bucephala clangula), rohukoskel (Mergus serrator), kalakajakas (Larus canus), merikotkas (Haliaeetus albicilla) ning hallhaigur (Ardea cinerea).

TÜ Eesti Mereinstituudi poolt 2016. a läbiviidud rannikumere ülevaateseires tuuakse välja, et Eru-Käsmu veekogumi põhjaloomastiku liigirikkus on keskmine, ülekaalukaks arvukuse ja biomassi dominantliigiks on balti lamekarp (Macoma balthica).

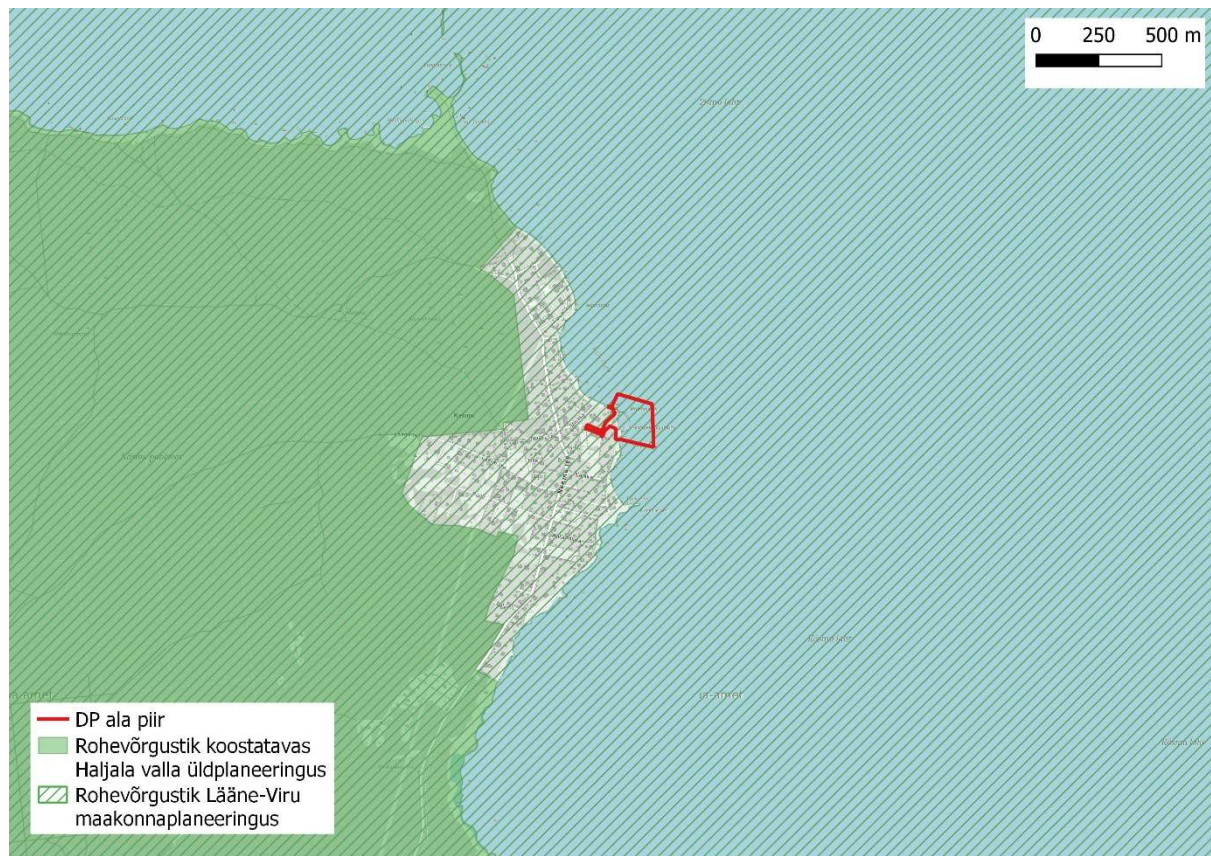
¹⁷ <https://kese.envir.ee/kese/listProgramAndPublicReport.action>

5.8 Rohevõrgustik

DP ala jääb Lääne-Viru MP kohaselt rohelise võrgustiku tuumalale. Rohelise võrgustiku säilimiseks ja toimimiseks tuleb arvestada muu hulgas järgmiste kasutustingimustega:

- säilitada veekogude ja nende kaldaalade looduslikkus;
- säilitada looduslikud pinnavormid;
- säilitada haruldased taimekooslused ja väärtuslikud elupaigad.

Hetkel veel koostamisel oleva Haljala valla üldplaneeringu järgi pole DP ala rohevõrgustiku alale kavandatud.

Joonis 5-4. Rohevõrgustiku paiknemine planeeringualal ja selle lähistel (Aluskaart: Maa-amet, 2022)

5.9 Kultuurimälestised

Maa-ameti kultuurimälestiste kaardirakenduse andmetel planeeritaval alal muinsuskaitseobjekte ning kultuurimälestisi ei asu. DP ala külgneb Merekooli tn 1 kinnistuga, millel paiknevad kultuurimälestised Käsmu tuletorn (reg nr 16067) ning Käsmu piirivalvekordoni hoone (reg nr 16068).

Käsmu tuletorn on väike neljatahuline laudadega vooderdatud kahekorruseline puitsõrestikehitus, mis ehitati 1889-1892. a Käsmu merekooli eestseisvuse initsiatiivil Käsmu ankrukoha sissesõidu tähistamiseks. 1990. a nihutati tuletorn kaldast veidi eemale kuna meri uuristas kallast. Tuletorn on mere pealetungi tõttu sattunud korduvalt varinguhtu, kuid säilitanud tänu ranna kindlustamisele ja konstruktsioonide remondile üldjoontes algse ilme tänaseni.

Käsmu piirivalvekordoni hoone on ehitatud 19. saj II poolel. Hoones asusid nii ametiruumid, kui ka randröövlite eluruumid. 1919-1931 töötas kordonihoones Käsmu merekool ühe ettevalmis tusklassi ja kahe klassiga, koolitades lähi- ja kaugsõidu tüürimehi. Hoones elas ka merekooli õpetaja. Peale

mereskooli sulgemist töötas kordon EW teenistuses. Peale II Maailmasõda kuni 1992. a sügiseni tegutsesid kordonis Vene piirivalvurid. Vene piirivalve perioodil rajatust on kordonihoone ümbruses säilinud erinevaid militaarseid objekte: vaatlustorn, rivistusväljak, kordoni aed, kelder, kasarmu abihooned, rida vundamente. Alates 1993. aastast asub tsaariaegses piirivalvekordoni hoones Käsmu Meremuuseum, mis tutvustab legendaarse kapteniküla ajalugu.

Joonis 5-5. Kultuurimälestiste paiknemine DP ala piirkonnas (Allikas: Maa-ameti geoportaali kultuurimälestiste rakendus)

Lisaks maismaal asuvatele kultuurimälestistele on oluliseks ka meres asuv kultuuripärand. Vrakiregistri¹⁸ andmetel võib Käsmu lahes olla vähemalt kuus laeva vrakki, millest neli laeva on ilmselgelt niivõrd kaugel kavandatavast Käsmu sadamast, et seoseid või mõjusid sadama arendamisega ei kaasne. Kavandatava sadama piirkonnaga on olemas seos laevadel Kristenbrun¹⁹ ja Martha²⁰.

Lääne-Viru MP kohaselt on kultuuriväärtuste arvestamise üldised põhimõtted järgmised:

- planeeringute, sh detailplaneeringute koostamisel lähtutakse ajakohasest registri andmetest ja muinsuskaitseadusest;
- kinnismälestised ja muinsuskaitsealused ehitised tuleb säilitada kõikjal ning nende kasutamine (muuhulgas muinsuskaitseala tihendamine ja elavdamine) tuleb lõimida muude ruumiliste arengueesmärkidega, sh asustuse suunamine ja puhkemajandus;
- maakasutus- ja ehitustingimuste seadmisel tuleb arvestada ajaloolise maakasutuse ja asustustrahviga ning võimalusel säilitada maastikuliselt väärtuslikud elemendid, sh avada vaated;

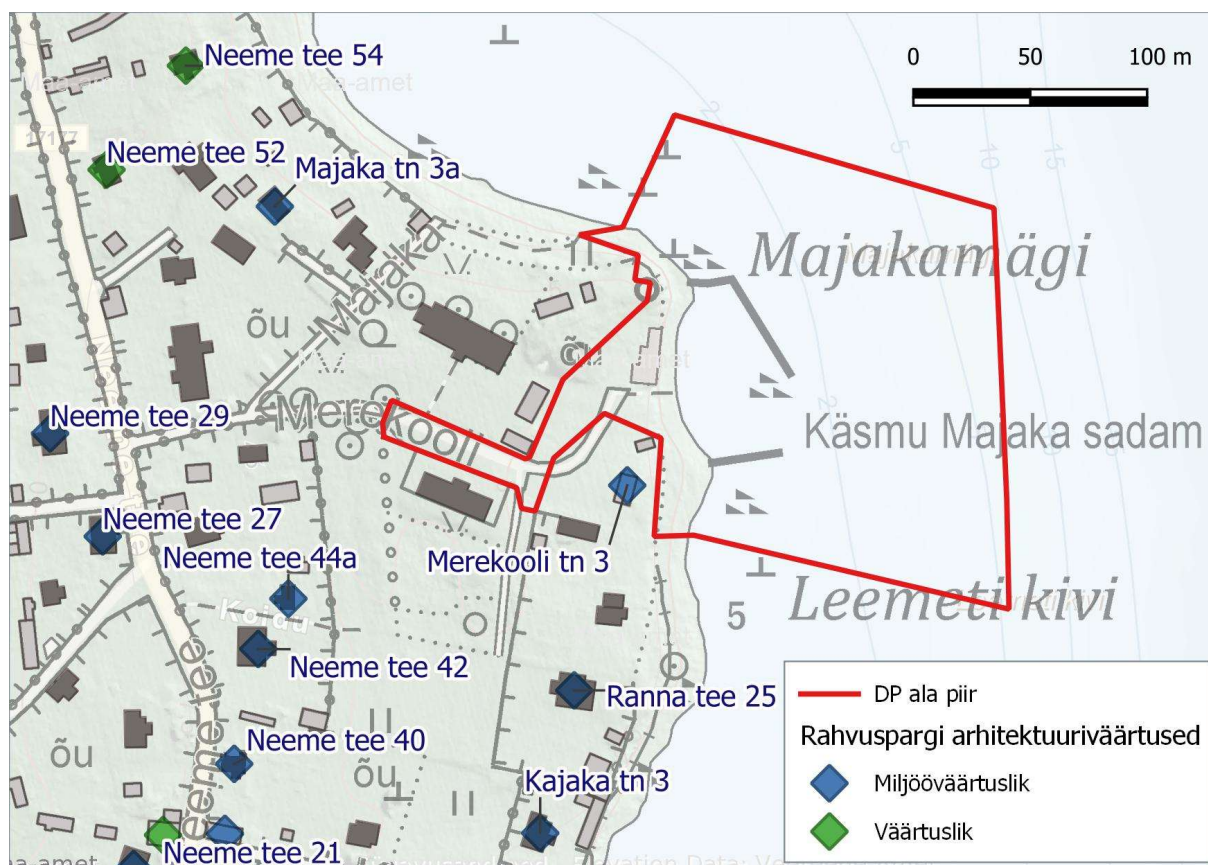
¹⁸ <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=wreckregistry>

¹⁹ <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=wreckregistry&action=view&id=329>

²⁰ <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=wreckregistry&action=view&id=192>

- piirkondades, kus arheoloogiamälestiste kontsentratsioon on suur, tuleb arvestada mälestistele sobiliku keskkonna säilitamisega ning asjaoluga, et muinas- ja keskaegsete asustuskeskuste läheduses võib olla veel leidmata kultuuriväärtusi (asulakohti, kalmeid, rauasulatuskohti jms);
- mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik ning selle säilitamist tuleb kaaluda konfliktolukorras, nt kui maavarad ja kultuuriväärtused paiknevad ühes asukohas. Kui sellistes piirkondades soovitakse muuta senist maakasutust, tuleb arvestada seni veel leidmata arheoloogiapärandiga ning tagada võimalus seda uurida.

Lahemaa RP kaitsekorralduskavaga on hinnatud miljööväärtuslikuks DP alaga vahetult külgneval Merekooli tn 3 kinnistul paiknev hoone (joonis 5-6).

Joonis 5-6. Rahvuspargi arhitektuuriväärtused (Allikas: Keskkonnaregister, 2022, aluskaart: Maa-amet 2022)

5.10 Piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus

Arvestades planeeringuala asukohta, sh kaugust riigipiirist, kavandatava tegevuse iseloomu ning eeldatavalt mõjutatavat keskkonda, siis ei ole tõenäoline, et kavandatava tegevusega võiks kaasneda piiriülene keskkonnamõju.

6 STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU

Käsmu sadama detailplaneeringu KSH on algatatud Haljala Vallavolikogu 29. juuni 2021 otsusega nr 185, otsust täiendati Haljala Vallavolikogu 21. septembri 2021 otsusega nr 199. Algamisotsus on lisatud käesolevale väljatöötamise kavatsusele (Lisa 1). **Käesolevas väljatöötamise kavatsuses vajadusel täpsustatakse algatamise otsuses esitatud tingimusi. Kui algatamisotsuse ja käesoleva KSH väljatöötamise kavatsuse vahel esinevad erinevused, kehtivad käesolevas dokumendis esitatud tingimused ja täpsustused.**

Arvestades DP ja KSH algatamisotsuse nõudeid, *keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanuhtimissüsteemi seaduse* (KeHJS) § 40 lõige 4 nõudeid KSH aruandele ning VTK käigus tehtud täpsustusi, **on KSH aruande faasis vajalik detailsem analüüs järgmistel teemadel:**

- mõju Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärkidele, sh mõju väärtuslikule asustusstruktuurile;
- mõju muudele kaitstavatele loodusobjektidele, välja arvatud Natura 2000 võrgustiku aladele, mille mõju on hinnatud 2017. aastal heaks kiidetud Käsmu sadama detailplaneeringu KSH aruandes (vt täpsemalt ptk 5.6.1);
- mõju bioloogilisele mitmekesisusele, populatsioonidele, rohevõrgustikule. Mõju hindamisel võetakse arvesse KSH käigus läbiviidava taimestiku uuringu tulemusi;
- mõju mere-elustikule. Mõju hindamisel võetakse arvesse Eru-Käsmu rannikuveekogumi ökoloogilise seisundi seireandmeid;
- mõju pinna- ja põhjaveele;
- mõju pinnasele, sh muulide rajamisega kaasnev mõju;
- mõju sotsiaalsetele vajadustele ja varale – KSH aruande koostamise käigus analüüsitakse piirkonna teiste kavandatavate tegevuste koosmõju planeeritavale alale kujundatavale elukeskkonnale (liiklus, müra, juurdepääsetavus jms).

Kuna kõigi KeHJS § 40 lõige 4 loetletud aspektide käsitlemine ei ole käesoleva KSH puhul asjakohane, on alljärgnevalt esitatud põhjendused, miks võib juba väljatöötamise kavatsuse etapis hinnata, et vastavad mõjud pole olulised ning mille põhjalikum käsitlemine pole KSH-s vajalik:

- mõju kliimamuutusele – arenduse mastaabi arvesse võttes ei ole otstarbekas detailsemalt analüüsida kavandatava tegevuse mõju kliimamuutusele.
- mõju kultuurimälestistele ja maastikele – planeeringualal ega selle läheduses ei asu kaitsealuseid kultuurimälestisi. Kavandatava tegevuse mõjusid maastikele käsitletakse teiste teemavaldkondade raames (mõju kaitstavatele loodusobjektidele, kõrghaljastusele, metsakooslustele, rohevõrgustikele, ning pinnasele).
- hinnang jäätmetekke võimaluste kohta – kavandatava arendusega (eluhoonete ja ärihoone ning vajaliku taristu rajamine) ei kaasne püsivalt olulises mahus jäätmete teket (suuremas mahus jäätmeid tekib vaid ehitusperioodil). Eeldusel, et jäätmed käideldakse vastavalt kehtivatele normidele ei ole vajalik teemad detailsemalt KSH aruandes käsitleda.

- mõju õhukvaliteedile – kavandatava tegevusega ei kaasne selliste saasteallikate rajamist, mis võiksid oluliselt mõjutada piirkonna välisõhu kvaliteeti.
- piiriülene mõju – tegemist on väiksemahulise arendusega, mis ei asu riigipiiri läheduses. Piiriülest mõju pole põhjust eeldada.

7 KSH KÄIGUS KASUTATAV HINDAMISMETOODIKA

Keskkonnamõju hindamisel kasutatakse traditsioonilist KSH protsessi. KSH protsess jaguneb kahte faasi:

- **KSH väljatöötamise kavatsuse** koostamine. KSH väljatöötamise kavatsus (käesolev dokument) on lähtekava, kuidas planeeritakse keskkonnamõju strateegiline hindamine läbi viia, sh esitatakse eeldatavad mõjuvaldkonnad, kaardistatakse osapooled ja huvitatud isikud, analüüsitakse seoseid asjakohaste arengu- ja planeeringudokumentidega, määratletakse vajalike uuringute maht, pannakse kokku eeldatav tööühik ning pannakse paika protsessi läbiviimise ajakava;
- keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine ja aruande koostamine. **KSH aruanne** on kogu protsessi kokkuvõttev lõppdokument.

KSH protsess on avalik ning avalikkust kaasav. Protsessist teavitatakse avalikkust ning kõigil huvitatud isikutel on võimalus esitada seisukohti ning küsimusi. KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõu ja KSH aruande eelnõu osas küsitakse seisukohta asjaomastelt asutustelt. Valminud KSH aruande tutvustamiseks ning seisukohtade saamiseks korraldatakse avalik väljapanek ning avalik arutelu. Avalikustamise käigus kirjalikult esitatud küsimused, ettepanekud ja vastuväited ning vastused neile lisatakse KSH aruande dokumendile.

Üldiselt on KSH-de (strateegilise hindamise) puhul sobivaimaks ja sisuliselt õigeimaks meetodikaks **vastavusanalüüs**. Vastavusanalüüsi käigus hinnatakse strateegilises dokumendis käsitletud alternatiivsete arengustsenaariumite vastavust antud strateegilise dokumendi puhul asjakohastele strateegilistele keskkonnaeesmärkidele. Vastavusanalüüs peab andma vastuse, kas erinevad arengustsenaariumid aitavad liikuda strateegiliste eesmärkide suunas, või pigem töötavad eesmärkidele vastu.

Kuna aga antud juhul on strateegilise planeerimisdokumendiga (detailplaneeringuga) kaasnevad mõjud eelkõige lokaalse (mitte strateegilise) iseloomuga, siis täismahus vastavusanalüüsi läbi ei viida, küll aga käsitletakse strateegilise planeerimisdokumendi seost muude asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega (vt ptk 4).

Käesoleva KSH puhul on sobivaimaks meetodiks enam keskkonnamõju hindamisele (KMH-le) iseloomulikud meetodid, eelkõige **välismõjude analüüs**. Käesolevas KSH väljatöötamise kavatsuse dokumendis on läbi viidud sõelumine, kus määratletud eeldatavalt olulised keskkonnamõjud (ja mõjud, mille olulisust ei saa käesolevas etapis välistada), mida välismõjude analüüsis käsitletakse.

Mõjude prognoosimisel, kirjeldamisel ja hindamisel kasutatakse KMH üldlevinud meetodikaid ning konkreetsete keskkonnategurite puhul valitakse sobivad spetsiifilised hindamismeetodid lähtuvalt mõju iseloomust ja ala spetsiifikast. Eeldatavalt kasutatakse primaarandmete vahetut analüüsi, sekundaarandmete analüüsi, kaardikihtide võrdlemise meetodit, eksperthinnangut ning mainitud meetodite omavahel kombineerimist.

KSH protsessis avalike arutelude läbi viimisel kasutatakse modereeritud diskussiooni meetodit.

Uuringud

Täiendavalt on KSH käigus vajadusel plaanis läbi viia taimestiku inventuur II kaitsekategooria taime siberi piimika (*Lactuca sibirica*) võimalike leiukohtade tuvastamiseks DP alal.

Ülal mainimata täiendavate välitööde ja valdkondlike eriuuringute vajadust KSH väljatöötamise kavatsuse etapis ette ei nähta.

Alternatiivid

KSH raames käsitletakse kavandatava tegevusena ehk põhialternatiivina (Alt-1) Käsmu sadama rajamist vastavalt detailplaneeringu eskiisil esitatud lahendusele.

Kavandatavat tegevust ja selle reaalseid alternatiive hinnatakse võrdluses 0-alternatiiviga (kavandatavat tegevust ei realiseerita).

8 DP JA KSH PROTSESSI KAASATUD OSAPOOLED

Vastavalt planeerimisseaduse § 127²¹ koostatakse detailplaneering koostöös valitsusasutusega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb ning detailplaneeringu ja KSH koostamisse kaasatakse isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla selle koostamisse kaasatud, samuti asutused, keda detailplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju tõenäoliselt puudutab või kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on esitatud alljärgnevas tabelis. Detailplaneeringu koostamise korraldaja esitab DP ja KSH VTK huvitatud isikutele seisukohavõtuks.

Tabel 1 Detailplaneeringu ja KSH koostamise protsessi kaasatava isikud või asutused

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Ettepanekute küsimine
Haljala Vallavolikogu	DP ja KSH algataja ning DP kehtestaja	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Haljala Vallavalitsus	DP koostamise ja KSH korraldaja	On kaasatud tööprotsessi ja ametliku kirjaga eraldi ettepanekuid ei küsita.
Rahandusministeerium	Ruumilise planeerimise koordineerija riigi tasandil	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Kaitseministeerium	Kontrollib, et julgeoleku aspektid oleks tasakaalustatult arvesse võetud	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Keskkonnaamet	Keskkonnakasutuse ja looduskaitse poliitika elluviimine	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Muinsuskaitseamet	Kontrollib, et kultuuriväärtuste kaitse oleks tagatud	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Politsei- ja Piirivalveamet	Kontrollib sadamatega seotud tegevuse nõuetekohasust	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Transpordiamet	Kontrollib, et laevaliikluse kitsendustega oleks arvestatud	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Tehnilise Järelevalve Amet	Kontrollib ehitiste, sh sideehitiste, ehitusseadustikus kehtestatud nõuetele vastavust	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Päästeameti Ida Päästekeskus	Hindab detailplaneeringu juures hoonete vahelisi tuleohutuskujasid, kustutusvee saamise võimalusi, päästetehnikale juurdepääsu võimalusi, jmt	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Terviseamet	Terviseameti huvi on kaitsta ja hoida Eesti elanike tervist ja toetada tervisliku elukeskkonna kujundamist	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Lahemaa rahvuspargi koostöökogu	Lahemaa rahvuspargi kaitsekorraldusega seotud küsimused	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Naaberkinnisasjade omanikud	On huvitatud maa võimalikult kasulikust kasutamisest	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.
Olemasolevate või kavandatavate tehnovõrkude omanikud või valdajad	On vastutavad alal paiknevate tehnovõrkude eest	Ettepanekuid küsitakse e-kirja teel.

²¹ Vastavalt planeerimisseaduse § 124 lg 7 lähtutakse detailplaneeringu menetlemisel üldplaneeringu menetlemisele ettenähtud nõuetest kui detailplaneeringu koostamisel on KSH nõutav. Üldplaneeringu koostamisse kaasatavad isikud ja asutused on nimetatud planeerimisseaduse § 76, mis aga sisuliselt ühtivad § 127 nimetatud (ja käesolevas peatükis välja toodud) isikute ja asutustega.

9 KSH EELDATAV AJAKAVA

Detailplaneeringu ja KSH menetlemine toimub üheaegselt, mis võimaldab arvestada võimalikult suures ulatuses detailplaneeringu ellu viimisega kaasnevaid keskkonnamõjusid ja tagada seeläbi säästev ja tasakaalustatud ruumiline areng. Planeeringulahenduse kujundamine, lahenduse koostamine ja avalikustamine toimuvad paralleelselt ja integreeritult KSH protsessiga, mistõttu on kaasatud kogu menetlusse üheaegselt nii planeeringu koostaja kui KSH ekspert.

KSH väljatöötamise kavatsuse etapis prognoositud detailplaneeringu ja KSH protsessi orienteeruv ajagraafik on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. KSH orienteeruv ajagraafik (võib muutuda protsessi käigus)

Detailplaneeringu ja KSH etapp	Toimumise aeg/täitmine
Detailplaneeringu ja KSH algatamine	29. juuni 2021 otsus nr 185
KSH väljatöötamise kavatsuse koostamine	jaanuar-mai 2022
Vastavalt planeerimisseaduse § 81 lg 1 DP lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt (tähtaeg seisukoha esitamiseks antakse mitte vähem kui 30 päeva)	oktoober 2022
Laekunud ettepanekute läbiarutamine	november 2022
KSH väljatöötamise kavatsuse (koos esitatud ettepanekutega) avalikustamine veebilehel	detsember 2022
Detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu koostamine	detsember 2022 – märts 2023
DP ja KSH aruande eelnõu avalikustamine (kestab vähemalt 30 päeva; sellele eelneb avalikust väljapanekust teatamine vastavalt planeerimisseaduse § 82 lg 4 ja 5 nõuetele 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust KOV-i veebilehel ning ajalehtedes)	aprill 2023
Laekunud kirjalikele arvamustele vastamine (30 päeva jooksul peale avaliku väljapaneku lõppu vastavalt PlanS § 82 lg 8 nõuetele); KOV-ile põhjendatud seisukohtade esitamine arvamuste osas	mai 2023
DP ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu vastavalt PlanS § 83 nõuetele 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppu. Avalikust arutelust teavitatakse hiljemalt 14 päeva enne avalikku arutelu vastavalt PlanS § 83 lg 2	mai 2023
30 päeva jooksul peale avaliku arutelu lõppu esitatakse avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste kohta info ajalehtedes vastavalt PlanS § 84 lg 1, kui avaliku väljapaneku ajal esitati kirjalikke arvamusi.	juuni 2023
Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehakse DP-s ja KSH aruande eelnõus vajalikud muudatused vastavalt PlanS § 84 lg 2	juuli 2023
Vastavalt planeerimisseaduse § 85 DP ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamine ja arvamuse andmine (esitatakse kooskõlastamiseks planeerimisseaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 76 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust)	august 2023
Vastavalt PlanS § 85 DP ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamine ja arvamuse andmine 30 päeva jooksul (esitatakse kooskõlastamiseks PlanS § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 76 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust)	september 2023
Detailplaneeringu ja KSH aruande vastuvõtmine	oktoober 2023

Detailplaneeringu ja KSH etapp	Toimumise aeg/täitmine
Detailplaneeringu avalik väljapanek (kestab vähemalt 30 päeva; avalikust väljapanekust teavitatakse planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust)	oktoober-november 2023
Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu (avalikust arutelust teavitatakse PlanS § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku arutelu algust) 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppu	detsember 2023
30 päeva jooksul peale avaliku arutelu lõppu esitatakse avaliku väljapaneku tulemuste kohta info ajalehtedes vastavalt PlanS § 89 lg 1, kui avaliku väljapaneku ajal esitati kirjalikke arvamusi.	jaanuar 2024
Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehakse DP-s vajalikud muudatused vastavalt PlanS § 89 lg 2	jaanuar – veebruar 2024
Detailplaneeringu esitamine heakskiitmiseks.	veebruar 2024
Detailplaneeringu heakskiitmine.	märts - aprill 2024
Detailplaneeringu kehtestamine	mai 2024

10 KSH VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE KOOSTANUD EKSPERDID JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJA ANDMED

Detailplaneeringu koostamise ja KSH korraldaja:

Haljala Vallavalitsus

Rakvere mnt 3

45301 Haljala alevik

Lääne-Virumaa

Kontaktisik: Merje Verhovitš (planeerimisspetsialist), tel: +372 505 1127, e-post:

merje.verhovits@haljala.ee

Detailplaneeringu konsultant ja KSH koostaja on:

Hendrikson & Ko OÜ

Raekoja plats 8

51004 Tartu

Lennuki 22

10145 Tallinn

Tel: 6177 690; 7409 800

E-post: hendrikson@hendrikson.ee

DP projektijuht: Jaanus Aavik, tel: +372 503 5046, e-post: jaanus@hendrikson.ee

KSH projektijuht: Ingrid Vinn, tel: +372 5883 8633, e-post: ingrid.vinn@hendrikson.ee

Töörühm

Detailplaneeringu koostaja

Detailplaneeringu koostaja

Jaanus Aavik

Liina Ollema

KSH juhtekspert

Krista Lahtvee

(Vastavalt KeHJS § 34 (5) võib detailplaneeringu elluviimisega kaasnevat keskkonnamõju hinnata või hindamist juhtida KeHJS § 14 lõike 1 kohane juhtekspert – st keskkonnamõju hindamise litsentsi omav ekspert. Krista Lahtvee KMH litsents on esitatud VTK Lisas 4.)

Looduskeskkonna spetsialist (vesi)	Ingrid Vinn
Looduskeskkonna spetsialist (geoloogia, pinnas)	Epp Zirk
Looduskeskkonna spetsialist (müra ja õhusaaste)	Veiko Kärbla
Looduskeskkonna spetsialist (taimestik, loomastik, rohevõrgustik)	Anni Kurisman
Looduskeskkonna spetsialist (väärtuslikud asustusstruktuurid)	Veronica Luidalepp
Kartograaf	Jaanus Padrik
Kartograaf	Jürgen Pikk

Töörühma koosseisu võidakse töö käigus vajadusel täiendada.
Vajalike erialauuringute teostajad selguvad KSH aruande etapis.

11 PLANEERINGU JA KSH-GA SEOTUD ISIKUTE JA ASUTUSTE ETTEPANEKUD

Vastavalt PlanS § 81 lõikele 1 esitab detailplaneeringu koostamise korraldaja detailplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamiskavatsuse nende kohta ettepanekute saamiseks asjaomastele asutustele ja puudutatud isikutele.

Peatükki täiendatakse pärast ettepanekute saamist.

KASUTATUD KIRJANDUS

Haljala valla arengukava 2021-2030

Käsmu sadama detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Keskkonnamõju hindamise aruanne. Hendrikson & Ko, Tartu 2017.

Käsmu sadama lainetuse matemaatiline modelleerimine. Corson OÜ, 2016.

Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava 2016–2025.

Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+, kehtestatud 27.02.2019

Maa-ameti geoportaal <https://geoportaal.maaamet.ee/>

Rannikumere ülevaateseire 2016. Aruanne. TÜ Eesti Mereinstituut, Tallinn 2017. Tellija: Keskkonnaagentuur

Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035

Vihula valla üldplaneering, kehtestatud 13.08.2003

LISAD

Lisa 1a ja 1b. KSH väljatöötamise kavatsus koos lisadega

Lisa 2. Eskiislahendus seisuga 14.09.2021

**Lisa 3. Joonis 5-7. Kaitsealuste liikide elupaikade jm
loodusväärtuste paiknemine DP ala lähistel
(Asutusesiseseks kasutamiseks lähtuvalt
looduskaitseseaduse § 53 lg 1)**